

1. Keressük meg a következő függvények határértékét 0-nál, 1-nél, 2-nél és ∞ -nél.

$$\frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1}, \quad \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2}, \quad \frac{1}{x^2} - \frac{x^4}{(x^2 - 3x + 2)^2}, \quad \frac{\binom{x}{2}}{\binom{x}{3}} + \frac{\binom{x}{3}}{\binom{x}{2}}$$

2. Deriváljuk a következő függvényeket. Ha olyan pontot találunk, ahol a függvény értelmezett, de nem differenciálható, akkor az ilyen helyen nézzük meg, van-e határértéke a deriválnak.

$$\binom{x}{4}, \quad \sqrt{\binom{x}{2}}, \quad \binom{\sqrt{x}}{2}, \quad (\sqrt{2})/x, \quad \frac{2}{\sqrt{2x}}$$

$$8 \sin^2 x + 1, \quad 4 \sin^2 2(x + 1), \quad 2 \sin^2(2x^2 + 1), \quad (\sin^2 2x^2 + 1)^2$$

$$\arcsin \sqrt{x}, \quad \sqrt{\arctan x}, \quad \tan \sqrt{x}, \quad \sqrt{\cos \frac{1}{x}}$$

(A legutolsót csak $1 < 2x^2$ esetére vizsgáljuk!)

A határértékes feladatok megoldásainak vázlata illetve eredménye:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = -2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 3x + 2}{x - 1} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} = -2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} \text{ nem létezik}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} = 4$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{x^4}{(x^2 - 3x + 2)^2} \right) = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{x^4}{(x^2 - 3x + 2)^2} \right) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{x^4}{(x^2 - 3x + 2)^2} \right) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{x^4}{(x^2 - 3x + 2)^2} \right) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\frac{x(x-1)}{2}}{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}} + \frac{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}}{\frac{x(x-1)}{2}} \right) = \frac{-13}{6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{\frac{x(x-1)}{2}}{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}} + \frac{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}}{\frac{x(x-1)}{2}} \right) = \frac{-10}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{\frac{x(x-1)}{2}}{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}} + \frac{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}}{\frac{x(x-1)}{2}} \right) \text{ nem létezik}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\frac{x(x-1)}{2}}{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}} + \frac{\frac{x(x-1)(x-2)}{6}}{\frac{x(x-1)}{2}} \right) = +\infty$$

A deriválásos feladatok megoldásának vázlatát illetve eredményét:

$$\begin{aligned} \binom{x}{4}' &= \left(\frac{x(x-1)(x-2)(x-3)}{24} \right)' \\ &= \frac{2x^3 - 9x^2 + 11x - 3}{12} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \left(\sqrt{\binom{x}{2}} \right)' &= \left(\sqrt{\frac{x(x-1)}{2}} \right)' \\ &= \frac{2x-1}{2\sqrt{2x^2-2x}} \end{aligned}$$

Az eredeti függvény értelmes $x \leq 0$ és $1 \leq x$ esetén, de nem differenciálható $x = 0$ és $x = 1$ esetén. A derivált határértéke 0-nál balról $-\infty$ és 1-nél jobbról $+\infty$.

$$\begin{aligned} \left(\sqrt{x} \right)' &= \left(\frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-1)}{2} \right)' \\ &= \frac{1}{2} - \frac{1}{4\sqrt{x}} \end{aligned}$$

Az eredeti függvény értelmes $x \geq 0$ esetén. A derivált 0-nál jobbról $-\infty$ -hez

tart.

$$\begin{aligned}\left(\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)/x\right)' &= \left(\frac{\sqrt{2}(\sqrt{2}-1)}{2x}\right)' \\ &= \frac{\sqrt{2}-2}{2x^2}\end{aligned}$$

$$\left(\frac{2}{\sqrt{2x}}\right)' = \frac{-1}{\sqrt{2}x^3}$$

$$\begin{aligned}(8 \sin^2 x + 1)' &= 8 \sin 2x \\ (4 \sin^2 2(x+1))' &= 8 \sin 4(x+1) \\ (2 \sin^2(2x^2+1))' &= 8x \sin 2(2x^2+1) \\ ((\sin^2 2x^2 + 1)^2)' &= 8x(\sin^2 2x^2 + 1) \sin^2 4x^2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}(\arcsin \sqrt{x})' &= \frac{1}{2\sqrt{x-x^2}} \\ \lim_{x \rightarrow +0} \frac{1}{2\sqrt{x-x^2}} &= +\infty \\ (\sqrt{\arctan x})' &= \frac{1}{2(1+x^2)\sqrt{\arctan x}} \\ \lim_{x \rightarrow +0} \frac{1}{2(1+x^2)\sqrt{\arctan x}} &= +\infty \\ (\tan \sqrt{x})' &= \frac{1 + \tan^2 \sqrt{x}}{2\sqrt{x}} \\ \lim_{x \rightarrow +0} \frac{1 + \tan^2 \sqrt{x}}{2\sqrt{x}} &= +\infty \\ \left(\sqrt{\cos \frac{1}{x}}\right)' &= \frac{\sin \frac{1}{x}}{2x^2 \sqrt{\cos \frac{1}{x}}}\end{aligned}$$